

Wykaz ustaw zmieniających ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t.: Dz. U. z 2016 r. poz. 716), uchwalonych w 2015 roku:

1. Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. poz. 528).
2. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 699, z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774, z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045).
5. Ustawa z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. poz. 1283).
6. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777).
7. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o związkach metropolitalnych (Dz. U. poz. 1890).

Ad 1.

Ustawa z 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.

Zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych została dokonana przez art. 2 ustawy zmieniającej i weszła w życie 30 kwietnia 2015 r.

Znowelizowano przepis art. 7 ust. 1 pkt 12, który przed zmianą brzmiał:

„Zwalnia się od podatku od nieruchomości: (...) 12) budynki położone na terenie rodzinnych ogrodów działkowych, nieprzekraczające norm powierzchni ustalonych w przepisach Prawa budowlanego dla altan i obiektów gospodarczych, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą”.

Po zmianie przepis brzmi:

„Zwalnia się od podatku od nieruchomości: (...) 12) położone na terenie rodzinnego ogrodu działkowego: grunty, altany działkowe i obiekty gospodarcze o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz budynki stanowiące infrastrukturę ogrodową, w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014r. poz. 40), z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej”.

Powyższa zmiana wynika z konieczności doprecyzowania przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (j.t.: Dz. U. z 2016 r. poz. 290) w odniesieniu do budynków wznoszonych na działkach w rodzinnych ogrodach działkowych. Wprowadzono w nich pojęcie „altany działkowej” (art. 29 ust. 1 pkt 4), które zostało zdefiniowane w przepisie art. 2 pkt 9a stawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (j.t.: Dz. U. z 2014 r. poz. 40, z późn. zm.). Konsekwencją tego była zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w zakresie zwolnienia ustawowego.

Ad. 2.

Ustawa z 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych została dokonana przez art. 2 ustawy zmieniającej i weszła w życie 1 stycznia 2016 r.

W art. 1a ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dodano punkt 3 o brzmieniu: „Za działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy nie uważa się: (...) 3) działalności, o której mowa w art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej”.

Wskazany przepis art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) odnosi się do „działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.)”, która na mocy tej samej ustawy została wyłączona z zakresu stosowania przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Przepis art. 20 ust. 1c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych stanowi, że „za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się również przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli:

- 1) sprzedaż nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub na rzecz osób fizycznych na potrzeby prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej;
- 2) przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze;
- 3) sprzedaż następuje wyłącznie:
 - a) w miejscach, w których produkty te zostały wytworzone,
 - b) na targowiskach, przez które rozumie się wszelkie miejsca przeznaczone do prowadzenia handlu, z wyjątkiem sprzedaży dokonywanej w budynkach lub w ich częściach;
- 4) prowadzona jest ewidencja sprzedaży, o której mowa w ust. 1e;
- 5) podatnik nie uzyskał innych przychodów ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3”.

Zmiana ma charakter doprecyzowujący, wynika ze zmian innych ustaw.

Ad 3.

Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych została dokonana przez art. 4 ustawy zmieniającej i weszła w życie 11 września 2015 r.

W art. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, określającym zakres regulacji tej ustawy, dodano pkt 5b w brzmieniu:

Ustawa normuje: (...) „opłatę reklamową”.

W art. 1a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zawierającym definicje legalne pojęć używanych w tej ustawie, dodano pkt 3a w brzmieniu:

Użyte w ustawie określenia oznaczają: (...) „reklama, tablica reklamowa, urządzenie reklamowe, szyld - odpowiednio reklamę, tablicę reklamową, urządzenie reklamowe, szyld w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, 443 i 774)”.

W ustawie o podatkach i opłatach lokalnych dodano art. 17a w brzmieniu:

„1. Rada gminy może wprowadzić opłatę reklamową od umieszczonych tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych.

2. Opłata reklamowa może być pobierana jedynie na obszarach, dla których obowiązują zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.

3. Opłatę reklamową pobiera się od:

1) właścicieli nieruchomości lub obiektów budowlanych, z wyłączeniem nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste,

2) użytkowników wieczystych nieruchomości gruntowych,

3) posiadaczy samoistnych nieruchomości lub obiektów budowlanych,

4) posiadaczy nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:

a) wynika z umowy zawartej z właścicielem, Agencją Nieruchomości Rolnych lub z innego tytułu prawnego,

b) jest bez tytułu prawnego

- jeżeli na tych nieruchomościach lub obiektach budowlanych znajdują się tablice reklamowe lub urządzenia reklamowe, niezależnie od tego czy na tablicy reklamowej lub urządzeniu reklamowym eksponowana jest reklama.

4. Jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany, na których zlokalizowana jest tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe, jest przedmiotem współwłasności lub pozostaje w posiadaniu dwóch lub więcej osób obowiązek w zakresie wniesienia opłaty re-

klamowej ciąży solidarnie odpowiednio na wszystkich współwłaścicielach lub współposiadaczach.

5. Opłaty reklamowej nie pobiera się jeżeli tablice reklamowe lub urządzenia reklamowe, o których mowa w ust. 2:

- 1) nie są widoczne z przestrzeni dostępnych publicznie;
- 2) stanowią szyld, o ile jest on zgodny z zasadami i warunkami sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń;
- 3) są realizacją obowiązku nałożonego przepisami prawa;
- 4) służą wyłącznie do upowszechniania informacji:
 - a) trwale upamiętniającej osoby, instytucje lub wydarzenia,
 - b) o charakterze religijnym, związanym z działalnością kościołów lub innych związków wyznaniowych, jeżeli tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe sytuowane są w granicach terenów użytkowanych jako miejsca kultu i działalności religijnej oraz cmentarzy.

6. Kwotę zapłaconego podatku od nieruchomości od tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego, zalicza się na poczet opłaty reklamowej należnej od tej tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego.

W ustawie o podatkach i opłatach lokalnych dodano art. 17b w brzmieniu:

- „1. Opłata reklamowa składa się z części stałej i części zmiennej.
2. Część stała ma zryczałtowaną wysokość niezależną od pola powierzchni tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego służącego ekspozycji reklamy.
3. Część zmienna zależy od wielkości pola powierzchni tablicy lub urządzenia reklamowego służących ekspozycji reklamy.
4. Jeśli kształt urządzenia reklamowego uniemożliwia wyznaczenie pola powierzchni służącej ekspozycji reklamy, o którym mowa w ust. 3, wysokość opłaty zależy od pola powierzchni bocznej prostopadłościanu opisanego na urządzeniu reklamowym.”

W art. 19 pkt 1 dodano lit. g i h w brzmieniu:

Rada gminy, w drodze uchwały określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat określonych w ustawie, z tym że: (...)

„stawka części stałej opłaty reklamowej nie może przekroczyć 2,50 zł dziennie, stawka części zmiennej opłaty reklamowej nie może przekroczyć 0,20 zł od 1 m² pola powierzchni tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego służących ekspozycji reklamy dziennie”.

W art. 19 dodano pkt 4-6 w brzmieniu:

Rada gminy, w drodze uchwały: (...)

„może różnicować wysokość stawek opłaty reklamowej uwzględniając lokalizację oraz wielkość lub rodzaj tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego; może wprowadzić obowiązek składania organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych, deklaracji na opłatę reklamową, a także określić termin, warunki i tryb składania tych deklaracji; w tym przypadku rada gminy określa wzór formularza deklaracji na opłatę

reklamową, w którym zawarte będą dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru opłaty reklamowej;
może wprowadzić możliwość składania deklaracji na opłatę reklamową za pomocą środków komunikacji elektronicznej; w tym przypadku przepisy art. 6 ust. 14-16 stosuje się odpowiednio."

Powyższe zmiany przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych umożliwiają gminom wprowadzenie nowego źródła dochodu w postaci opłaty reklamowej. Opłata ta może być jednak wprowadzona tylko w tych gminach, w których podjęto działania w kierunku uporządkowania przestrzeni publicznej, polegające na określeniu, w formie odrębnego aktu prawa miejscowego podjętego w oparciu o przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.

W tej nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach określono przedmiot i podmiot oraz wysokość opłaty reklamowej. Poza tym uzupełniono kompetencję rady gminy do określenia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, zasad ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat lokalnych w odniesieniu do opłaty reklamowej, przy czym zastosowano rozwiązanie specyficzne w stosunku do pozostałych opłat lokalnych, które polega na możliwości ustalania opłaty reklamowej w deklaracji na tę opłatę, składanej przez podmiot zobowiązany do uiszczenia opłaty, w tym z możliwością wykorzystania ze środków komunikacji elektronicznej, sporządzonej na formularzu według wzoru ustalonego przez radę gminy. Poza tym dopuszczono wprost możliwość różnicowania wysokości stawek opłaty reklamowej, przy uwzględnieniu określonych czynników.

Ad 4.

Ustawa z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw.

Zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych została dokonana przez art. 9 ustawy zmieniającej i weszła w życie 1 stycznia 2016 r.

Ustawa zmienia szereg przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zarówno w zakresie podatków, jak i opłat:

1. Zmiana definicji zawartych w art. 1a ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:
 - „grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”;

Zmiana, w połączeniu z nowo dodanym ust. 2a, ma w przeważającej części charakter redakcyjny. Najistotniejsza zmiana merytoryczna dotyczy wyłączenia z zakresu wskazanej definicji „budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu do których zo-

stała wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania”.

Do tej pory z zakresu objętego definicją wyłączone były przedmioty opodatkowania, które „nie są i nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych”, a więc treść wyłączenia była szersza. Obecnie wyłączenie możliwe jest tylko wówczas, gdy właściwy organ nadzoru budowlanego (nadzoru górniczego) wyda odpowiednią decyzję i stanie się ona ostateczna. Oznacza to zastrzeżenie kryteriów (nie wystarczy np. oświadczenie przedsiębiorcy, że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany na cele działalności gospodarczej ze względów technicznych).

- „działalność gospodarcza”;

Odesłano do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w miejsce nieaktualnego odesłania do ustawy – Prawo działalności gospodarczej. Zmiana ma charakter redakcyjny.

2. Zmiana art. 1a ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- wykreślenie punktu 6 o treści „grunty zadrzewione i zakrzewione ma użytkach rolnych” (te grunty są objęte pojęciem „użytki rolne” z pkt. 1 art. 1a ust. 3, tak więc wymienienie ich w odrębnym punkcie było nieuzasadnione) – zmiana ma charakter formalny;
- zmiana punktu 7 – objęcie odesłaniem do ewidencji gruntów i budynków także „gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi”. Zmiana wiąże się ze zmianą kategorii przedmiotu opodatkowania określonej w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3. Zmiany art. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- ust. 2 – wykreślono zwrot „grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych” jako niepodlegające opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, gdyż pojęcie to wchodzi zakres pojęcia „użytki rolne”, wymienionego w przepisie;
- ust. 3 pkt 2 – w miejsce sformułowania „Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają również: grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi i kanałami żeglownymi, z wyjątkiem jezior oraz gruntów zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych” wprowadzono sformułowanie: „Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają również: grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, z wyjątkiem gruntów pod wodami jezior lub zbiorników sztucznych”. Nowelizację uzasadnia się zmianami przepisów rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, które w zakresie określania i klasyfikacji wód odnoszą się obecnie do ustawy – Prawo wodne.

4. Zmiany w art. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- wyrazy „Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa” zastępuje się w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Nieruchomości Rolnych”, w związku ze zmianą podmiotu, któremu Skarb Państwa powierza wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz, w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (j.t.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1014, z późn. zm.);
- w ust. 4 dodano odesłanie do ust. 4a;
- dodano ust. 4a;

Przepis ust. 4a zawiera wyjątek od zasady odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe (określonej w ust. 4) i określa zasady odpowiedzialności dotyczące garażu wielostanowiskowego w budynku mieszkalnym wraz z gruntem stanowiącym odrębny przedmiot własności. Obowiązek podatkowy ciąży wówczas na współwłaścicielach w zakresie odpowiadającym ich udziałowi w prawie własności. Przepis wyłącza też stosowanie w tym zakresie art. 6 ust. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Przed zmianą przepisu obowiązek podatkowy ciążył solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub współposiadaczach takiego przedmiotu opodatkowania. Oznaczało to, że każdy ze współwłaścicieli był zobowiązany do zapłaty podatku od całej nieruchomości, a zapłacenie podatku przez któregokolwiek ze współwłaścicieli zwalniało z tego obowiązku pozostałych. W praktyce powodowało to wiele konfliktów między podatnikami a organami podatkowymi, gdyż podatnicy nie akceptowali zasady odpowiedzialności solidarnej.

Dlatego dokonano zmiany przepisu, polegającej na wyłączeniu zasady odpowiedzialności solidarnej i opodatkowaniu współwłaścicieli według ich udziałów, w przypadku współwłasności w częściach ułamkowych garaży, stanowiących odrębny przedmiot własności. Konsekwencją tej zmiany jest wyłączenie stosowania art. 6 ust. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

- nadano nowe brzmienie art. 3 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;

Nadanie nowego brzmienia art. 3 ust. 5 ma – w zamyśle ustawodawcy – umożliwić objęcie podatkiem całej powierzchni stanowiącej współwłasność istniejącą w związku z odrębną własnością lokali. W poprzednim stanie prawnym literalne stosowanie art. 3 ust. 5 powodowało, że w przypadku wyodrębnienia w budynku własności lokali, ciężący na właścicielach lokali obowiązek podatkowy od gruntu oraz od części bu-

dynku stanowiących współwłasność nie obejmował całej powierzchni gruntu oraz powierzchni użytkowej budynku stanowiącej współwłasność. Zmiana przepisu polega na doprecyzowaniu, iż w przypadku wyodrębnienia własności lokali, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od gruntu oraz od części budynku, stanowiących nieruchomości wspólną w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (j.t.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1892), ciąży na właścicielach lokali w zakresie odpowiadającym ich udziałowi w nieruchomości wspólnej, ustalonemu na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy o własności lokali.

5. Zmiana art. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- znowelizowano ust. 1 pkt 1 lit. b, zastępując dotychczasowe brzmienie: „Rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki nie mogą przekroczyć rocznie: 1) od gruntów: b) pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych - 3,38 zł od 1 ha powierzchni” w końcowej części zwrotem „pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - 4,58 zł od 1 ha powierzchni”;

Ma to na celu objęcie określoną w przepisie stawką wszystkich gruntów pod wodami stojącymi. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu, stawce określonej w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych podlegać będą grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi w jeziorach i zbiornikach sztucznych. W poprzednim stanie prawnym organy podatkowe miały wątpliwości, jaką stawką objąć inne wody powierzchniowe stojące (czy stawką właściwą dla jezior czy dla gruntów pozostałych).

6. Zmiany w art. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- dodano ust. 8a o treści: „nie wszczyna się postępowania, a postępowanie wszczęte umarza, jeżeli wysokość zobowiązania podatkowego na dany rok podatkowy nie przekraczałyby, określonych na dzień 1 stycznia roku podatkowego, najniższych kosztów doręczenia w obrocie krajowym przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529 oraz z 2015 r. poz. 1830). W takim przypadku decyzję umarzającą postępowanie pozostawia się w aktach sprawy, a organ jest nią związany od chwili wydania. Do zmiany decyzji umarzającej postępowanie przepis art. 254 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio”;

Przepis zakazuje (nie ma tu miejsca na uznanie organu) wszczynania postępowania, a jeśli takowe by wszczęto – nakazuje je umorzyć, jeżeli wysokość zobowiązania nie przekracza najniższych kosztów doręczenia przesyłki poleconej za potwierdzeniem

odbioru przez operatora wyznaczonego. Na lata 2016-2025 operatorem wyznaczonym została wybrana Poczta Polska S.A. (decyzja Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z 30 czerwca 2015 r., znak: DRP.WKP.710.2.2015.26,27, https://www.uke.gov.pl/files/?id_plik=20066). Najniższe koszty doręczenia przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru ustala się w danym roku podatkowym wg stanu na dzień 1 stycznia tego roku i nie ulegają one zmianie w przypadku ewentualnych zmian opłat za doręczenie takich przesyłek w trakcie roku podatkowego.

Jeżeli postępowanie zostało wszczęte, a następnie umorzone, decyzji umarzającej je nie doręcza się, lecz pozostawia w aktach sprawy, a organ jest nią związany od chwili wydania.

- dodano ust. 11a o brzmieniu: „w przypadku gdy kwota podatku nie przekracza 100 zł, podatek jest płatny jednorazowo w terminie płatności pierwszej raty”. W przypadku, gdy kwota podatku nie przekracza 100 zł, jest on płatny, co do zasady w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych do 31 stycznia roku podatkowego, a w przypadku osób fizycznych do 15 marca roku podatkowego.

7. Zmiany art. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- zmieniono brzmienie ust. 1 pkt 5, doprecyzowując zakres zwolnienia;

Przed zmianą przepis brzmiał: „Zwalnia się od podatku od nieruchomości: 5) nieruchomości lub ich części zajęte na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, oraz grunty zajęte trwale na obozowiska i bazy wypoczynkowe dzieci i młodzieży”.

Po nowelizacji przepis stanowi: „Zwalnia się od podatku od nieruchomości: 5) grunty, budynki lub ich części zajęte wyłącznie na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, oraz grunty zajęte trwale na obozowiska i bazy wypoczynkowe dzieci i młodzieży”.

Zwolnienie zawężono do gruntów i budynków lub ich części zajętych wyłącznie na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności, określonej w omawianym przepisie.

Zmiana wynika z istniejących do tej pory wątpliwości organów podatkowych co do możliwości stosowania zwolnienia w sytuacji, gdy nieruchomości stowarzyszenia były jednocześnie wykorzystywane na prowadzenie działalności objętej zwolnieniem z podatku od nieruchomości oraz do działalności gospodarczej, która ze zwolnienia nie korzysta. Aktualnie zwolnieniem są objęte grunty i budynki lub ich części,

które są zajęte wyłącznie na prowadzenie określonej działalności statutowej. Przeredagowano także treść przepisu, gdyż zwolnienie nie powinno dotyczyć budowli, które podlegają opodatkowaniu jedynie wtedy, gdy są związane z działalnością gospodarczą, a zastosowanie zwolnienia jest w tym zakresie wyłączone.

- zmieniono brzmienie ust. 1 pkt 8, dotyczącego zwolnienia gruntów, budynków i budowli znajdujących się w parkach narodowych i rezerwatach przyrody;

Powyższe miało na celu doprecyzowanie zakresu zwolnienia, aby ograniczyć spory interpretacyjne. Zmiana przepisu prowadzi do zawężenia przypadków zwolnienia od podatku od nieruchomości przedmiotów opodatkowania znajdujących się w parkach narodowych.

- nadano nowe brzmienie ust. 1 pkt 8a;

Nowelizacja miała na celu wyłączenie stosowania zwolnienia w sytuacji, gdy Skarb Państwa będący właścicielem gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne, przekazywał te grunty w posiadanie zależne podmiotom innym niż wymienione w art. 217 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (j.t.: Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.), tj. innym niż urzędy morskie, regionalne zarządy gospodarki wodnej, parki narodowe. W takiej sytuacji, mimo że obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości przechodził, zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, na posiadaczy, to nie pobierało się od nich podatku od nieruchomości od tych gruntów, gdyż zwolnienie miało charakter przedmiotowy.

- nadano nowe brzmienie ust. 6a;

Nadanie nowego brzmienia art. 7 ust. 6a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych związane jest z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

8. Zmiany w art. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- nadanie nowego brzmienia art. 9 ust. 9 oraz uchylenie ust. 10;

Celem zmiany było zniesienie upoważnienia dla Ministra Finansów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji do określania, w drodze rozporządzenia, formatu elektronicznego deklaracji na podatek od środków transportowych oraz układu informacji i powiązań między nimi, gdyż uniemożliwiałoby to upowszechnienie wzoru deklaracji w centralnym repozytorium wzorów prowadzonym w ramach elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej. Po nowelizacji elektroniczny wzór deklaracji jest upowszechniany w centralnym repozytorium wzorów zgodnie z art.

19b ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (j.t.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1114, z późn. zm.).

Pozostawiono natomiast delegację do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu przesyłania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz rodzaju podpisów elektronicznych, którym powinny być opatrzone te deklaracje.

9. Zmiana art. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- zmiana wynika z potrzeby dostosowania podziału klas autobusów do obowiązujących przepisów w zakresie homologacji typu, gdzie stosuje się podział autobusów na autobusy z liczbą miejsc mniejszą niż 22 (poza miejscem kierowcy) oraz autobusy z liczbą miejsc równą lub większą niż 22 (poza miejscem kierowcy). Obowiązujący podział na autobusy do 30 miejsc i autobusy o liczbie miejsc równej lub wyższej niż 30 miał charakter sztuczny.

10. Zmiana art. 15 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zmiana polega na uzupełnieniu tej jednostki redakcyjnej poprzez dodanie nowego zdania, w którym określono kompetencję rady gminy do wprowadzenia na terenie gminy opłaty targowej. Tym samym zmieniono dotychczasowy charakter opłaty, która była obligatoryjnie obowiązującą na terenie każdej gminy, na opłatę mającą obecnie charakter fakultatywny, której obowiązywanie na terenie danej gminy zależy od decyzji jej organu stanowiącego.

11. Zmiana art. 17 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zmiana ta polega zwłaszcza na uzupełnieniu tej jednostki redakcyjnej poprzez dodanie nowego zdania, w którym określono kompetencję rady gminy do wprowadzenia na terenie gminy opłaty miejscowej. Wskutek tego zmieniono dotychczasowy charakter tej opłaty, która była do tej pory obligatoryjnie obowiązującą na terenie tych gmin, w których występowały miejscowości spełniające określone warunki, na opłatę mającą obecnie charakter fakultatywny, której obowiązywanie na terenie tych gmin zależy od decyzji ich organów stanowiących. Oprócz tego służy doprecyzowaniu obowiązku związanego z poborem tej opłaty, który był określony w dotychczasowym przepisie, w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie. W obecnym brzmieniu przepisu pobór opłaty miejscowej jest za każdą rozpoczętą dobę pobytu osób fizycznych w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych, trwającego dłużej niż dobę, w miejscowościach ustalonych przez radę gminy jako odpowiadających określonym warunkom.

12. Zmiana art. 17 ust. 1b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zmiana o podobnym charakterze jak tak, która odnosi się do nowelizacji art. 17 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Dotyczy ona opłaty uzdrowiskowej.

13. Zmiana art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zmiana dotyczy określenia kompetencji rady gminy związanej z możliwością wprowadzenia poboru opłat lokalnych za pośrednictwem inkasentów. Polega na rozszerzeniu dotychczasowej kompetencji rady gminy w tym zakresie o możliwość nałożenia na inkasentów opłaty miejscowej obowiązku prowadzenia przez nich ewidencji osób fizycznych zobowiązanych do uiszczania tej opłaty, przy równoczesnym umożliwieniu temu organowi gminy określenia szczegółowego zakresu danych, które powinny być zawarte w tej ewidencji, w celu zapewnienia prawidłowego poboru tej opłaty.

14. Zmiany w załącznikach nr 2 i nr 3 do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych:

- doprecyzowano treści załączników nr 2 i nr 3, zawierających stawki minimalne podatku od środków transportowych, przez dodanie w rubryce „Trzy osie” zwrotu „i więcej”, co usuwa wątpliwości interpretacyjne dotyczące opodatkowania pojazdów mających więcej niż trzy osie.

Ad. 5.

Ustawa z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2016 r.

Zmiana dotyczy dodania punktu 15 w art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o treści:

„Zwalnia się od podatku od nieruchomości: grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów”.

Ustawa wprowadza zwolnienie przedmiotowe od podatku od nieruchomości dla gruntów i budynków lub ich części, stanowiących własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów. W ten sposób wyeliminowano przypadki, w których gmina występująca jako podmiot prawa publicznego, pobiera podatek od „siebie samej”, czyli gminy jako podmiotu cywilnoprawnego (właściciela nieruchomości).

Przed wejściem w życie nowelizacji część gmin opłacała podatek z tytułu posiadania nieruchomości, część zaś zwalniała od podatku posiadane nieruchomości na mocy uchwały rady gminy (zgodnie z art. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych), niektóre gminy uważały, że nie są podatnikami podatku od nieruchomości, a tym samym nie odprowadzały stosownego podatku, ani nie wprowadzały zwolnień podatkowych dla posiadanego mienia.

Na gruncie obowiązujących przepisów gminę uznaje się za podatnika podatku od nieruchomości, w zakresie nieruchomości stanowiącej jej własność, nieprzekazanych w posiadanie innych podmiotów i niepodlegających wyłączeniu lub zwolnieniu na mocy ustawy lub na mocy uchwały rady gminy. Pogląd, iż gmina jest podatnikiem podatku od nieruchomości, znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądów administracyjnych (np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 listopada 2012 r., sygn. akt: II FSK 1755 i 1756/12).

Skutkiem nowelizacji jest zniesienie obowiązku płacenia podatku „samemu sobie” przez gminy, w zakresie stanowiących ich własność gruntów i budynków lub ich części, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów, czyli m. in. obowiązku płacenia podatku od dróg wewnętrznych.

Podatkiem od nieruchomości w dalszym ciągu objęte są, stanowiące własność gminy, grunty i budynki lub ich części znajdujące się w posiadaniu samorządowych zakładów i samorządowych jednostek budżetowych, a także innych podmiotów.

Na podstawie art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych gminy są obowiązane do składania deklaracji na podatek od nieruchomości w zakresie nieruchomości zwolnionych z opodatkowania.

Należy zwrócić uwagę, że projekt ustawy zmieniającej przewidywał początkowo wprowadzenie zwolnienia podmiotowego (a nie przedmiotowego, jakie ostatecznie zostało wprowadzone). Projekt postulował zwolnienie od podatku od nieruchomości gminy, z zastrzeżeniem, że zwolnienie nie dotyczy przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą oraz że obejmuje jedynie nieruchomości znajdujące się na terenie gminy właściwej do poboru podatku. Takie rozwiązanie spotkało się z krytyką Ministra Finansów, który wskazywał na ewentualne ryzyko co do rozumienia zakresu tak projektowanego zwolnienia, w szczególności co do objęcia zwolnieniem samorządowych zakładów budżetowych i samorządowych jednostek budżetowych. Ostatecznie przyjęto przepisy zakładające zwolnienie przedmiotowe, opierając się na propozycji brzmienia przepisu zasugerowanego przez Ministra Finansów.

Ad. 6.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2016 r.

Nowelizacja wprowadziła zmiany w art. 1a ust. 2 pkt 2 oraz w art. 5 ust. 1 pkt 1 (dodanie lit. d) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zmiana zawiera narzędzie fiskalne znajdujące zastosowanie na obszarze rewitalizacji, polegające na wprowadzeniu zwiększonej stawki podatku od nieruchomości, dotyczącej nieruchomości, które mimo przeznaczenia w planie miejscowym pod zabudowę, nie zostały zabudowane w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie planu. Przepis stanowi instrument finansowej zachęty dla właścicieli nieruchomości do realizacji zagospodarowania zgodnego z planem miejscowym.

Stawka dotyczy gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777) i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Maksymalną stawkę ustalono w wysokości 3 zł od 1 m² powierzchni.

Ad . 7.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o związkach metropolitalnych.

Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2016 r.

Nowelizacja zmienia brzmienie przepisu art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W związku z wprowadzeniem możliwości tworzenia przez Radę Ministrów związków metropolitalnych, wojewoda zobligowany został do przekazania związkowi metropolitalnemu mienia nieruchomego Skarbu Państwa z przeznaczeniem na siedzibę organów związku metropolitalnego, zgodnie z przepisem art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o związkach metropolitalnych (Dz. U. poz. 1890).

Z przepisu art. 2 ust. 3 pkt 3 przed nowelizacją wynikało, iż opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają nieruchomości lub ich części zajęte na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego, w tym urzędów gmin, starostw powiatowych i urzędów marszałkowskich. W wyniku nowelizacji dodano zwrot: „urzędów związków metropolitalnych”.

Opracowali:

Mirosław Paczocha – członek Kolegium RIO w Rzeszowie

Waldemar Witalec – członek Kolegium RIO w Rzeszowie